

Commissie Ruimtelijke Kwaliteit Oss

Reactie

op voorlopige nota Omvorming Welstandsbeleid-koers op hoofdlijnen (versie 19-03-2019)

In de gemeente Oss wordt met betreffende nota uitvoering gegeven aan het voornemen uit het coalitieakkoord tot het omvormen van het welstandsbeleid. Wij stellen het op prijs dat we als onafhankelijke adviescommissie voor de ruimtelijke kwaliteit kunnen meedenken in dit proces. Het betreft immers een onderwerp dat alle inwoners van de gemeente aangaat.

Algemeen:

Over het onderwerp welstand wordt in veel gemeenten gesproken en de afgelopen decennia is er rond welstand en ruimtelijke kwaliteit het nodige veranderd, zowel in wetgeving als in de dagelijkse praktijk. Dat er wordt gezocht naar verdere omvorming van welstand is daarom niet bijzonder. Wat betreft de *timing* merken we daarbij echter wel op dat het vreemd is dat er nu weinig tot geen koppeling wordt gelegd met de komende Omgevingswet. Juist nu er in de gemeenten volop wordt voorgesorteerd op deze wet (wordt van kracht in 2021) zou je verwachten dat een discussie over het welstandsbeleid wordt gecombineerd met het voorbereiden van de gemeentelijke Omgevingsvisie voor alle woon-, werk- en buitengebieden. In dat proces om te komen tot een Omgevingsvisie zal de gemeente bij het bepalen van de aanwezige waarden op het gebied van cultuurhistorie, stedenschoon, natuur en landschap conform de gedachte van de Omgevingswet in nauw overleg met de bewoners treden. De op te stellen waardenkaarten bieden een mooi vertrekpunt voor het definiëren van het welstandsbeleid: op welke plaatsen wil Oss sturen op omgevingskwaliteit? Kortom, wij adviseren het welstandsbeleid tegelijkertijd met de aanbidding van de omgevingsvisie te wijzigen en niet vooruitlopend hierop.

De Notitie, algemeen:

-de notitie gaat vooral over de vraag waar en hoe over welstand wordt *geadviseerd*; daaraan gaat de vraag vooraf voor welke gebieden het gemeentebestuur van Oss nog verantwoordelijkheid wil nemen voor de ruimtelijke kwaliteit; als je de welstand in bepaalde gebieden afschaft kun je daar als overheid niets meer regelen over -wat we tegenwoordig noemen- omgevingskwaliteit. Zelfs de excessenregeling gaat hier vervallen. Het private belang van de bouwende burgers, ondernemers, ontwikkelaars gaat dan dus altijd vóór dat van de omwonenden (!).

-in de notitie ontbreekt (bij de inleiding?) een positief verhaal over het belang van ruimtelijke kwaliteit / omgevingskwaliteit, juist ook in de directe woonomgeving van mensen.

-er ontbreekt een oproep tot de mogelijkheid, of liever de noodzaak van overleg met bewoners en dorps- en wijkraden alvorens hun wijk of buurt welstandsvrij wordt,... In punt 1.7 lid b gaat het alleen over het 'ter inzage leggen'. Dat is wel erg passief. Juist bij dit onderwerp zou je naar draagvlak bij de inwoners moeten zoeken. Bij de Omgevingsvisie wordt het vanzelfsprekend gevonden de inwoners te betrekken bij het ontwikkelen van een visie voor hun woonomgeving.

-vrijwel het gehele buitengebied wordt wel even gemakkelijk 'weggegeven,..'; is het landelijk gebied als cultuurlandschap niet waardevol? Onze verwachting is dat veel bewoners van Oss het landschapsschoon in hun gemeente hoog waarderen en de overheid vragen hier zorgvuldig mee om te gaan. Overigens zijn er juist in het buitengebied nogal wat ontwikkelingen gaande rond de energietransitie: zonnevelden, windmolens,..

-Graag een duidelijker verwijzing (bij punt1.6?) naar de inhoud van de komende omgevingsvisie, waaraan nu gewerkt wordt en waarin juist met inspraak van bewoners de specifieke waarden, kwaliteiten en kenmerken van de verschillende gebieden en vervolgens de ambities zullen worden benoemd; moeten we daarop niet wachten alvorens nu grote gebieden welstandsvrij te gaan maken?

-in de bijlage graag het in 2017 door medewerkers van de gemeente Oss gemaakte overzicht toevoegen waarop is aangegeven (getekend) wat er nu allemaal al vergunningsvrij (= ook welstandsvrij) is. Dat maakt veel duidelijk; welstand gaat veelal niet (meer) over details.

De Notitie, meer en detail:

-pag.1 Bij punt 1 historische routes en hoofdwegen toevoegen: zowel binnen – als buiten de bebouwde kom

-pag. 1 Bij punt 2 toevoegen: Door middel van participatie (belangrijk punt uit de Omgevingswet) de burgers per wijk en dorpskern betrekken bij het benoemen van de aanwezige ruimtelijke kwaliteiten. Gezamenlijk met de CRK en de bewoners en gebruikers een goede afweging maken welke gedeelten van het buitengebied eventueel welstandsvrij kunnen worden en welke gebieden extra aandacht behoeven (bijvoorbeeld de maasdijken..)

-Pag. 2 bij punt 1.1 toevoegen: hierbij maken we middels participatie gebruik van de lokaal aanwezige kennis van buurten en kernen

-pag. 3 bij te onderscheiden, beeldbepalende gebieden:

-bij historische routes: daar hoort ons inziens ook de dijkbebouwing bij

We missen hierbij:

- . de omgeving van monumenten
- . karakteristieke panden
- . gebieden met een bijzondere landschappelijke kwaliteit
- . panden en gebieden die nog geen bescherming genieten maar desalniettemin cultuurhistorisch waardevol zijn

-pag. 4 Onderaan laatste zin aanpassen?: Mede gelet op het belang van de onafhankelijke advisering van meerdere deskundigen kiest de ambtelijke organisatie niet voor één ... etc

-pag. 5 aan eerste alinea toevoegen? : , ontwikkeling kantoorgebouw naar woningbouw aan de wethouder van Eschstraat, de ontwikkeling van een aantal bedrijfsgebouwen direct gelegen aan de A59

Arnhem, 26 maart 2019